

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **Y. C. P.**, zastoupená JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Mánesova 1175/48, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2022, č. j. 19 A 39/2022 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 8. 9. 2022, č. j. CPR-18384-9/ČJ-2021-930310-V237, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 9. 2022, č. j. CPR-18384-10/ČJ-2021-930310-V237, rozhodla podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu tak, že změnila část výroku rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „*správní orgán I. stupně*“ nebo „*policie*“), ze dne 17. 6. 2021, č. j. KRPA-154479-21/ČJ-2021-000022-ZSV, a ve zbývající části toto rozhodnutí podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobkyni (zdejší soud označuje žalobkyni na její žádost v rodě ženském, byť to neodpovídá její úředně zjištěné identitě – pozn. NSS) podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb.,

o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), uloženo správní vyhoštění, přičemž doba, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dva roky. Prvostupňové rozhodnutí též žalobkyni určilo dobu k vycestování v délce 20 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Změna ve výroku prvostupňového rozhodnutí ze strany žalované spočívala toliko v upřesnění formulace týkající se počátku doby k vycestování v případě, pokud by v této době ještě trvalo zajištění vyhošťované cizinky (žalobkyně).

II. Rozsudek Městského soudu v Praze

[2] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji zamítl jako nedůvodnou rozsudkem ze dne 11. 11. 2022, č. j. 19 A 39/2022 – 32.

[3] Městský soud nejprve rekapituloval skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Žalobkyně byla dne 16. 6. 2021 v čase 02:45 hod. kontrolována v Praze v objektu „*CLUB Drake´s*“. Nepředložila však platný doklad totožnosti ani jiný doklad, z nějž by vyplývalo její oprávnění k pobytu na území ČR. Z Informačního schengenského systému bylo zjištěno, že je nežádoucí cizinkou. Zde byla evidována na základě žádosti Itálie od 21. 6. 2018 do 31. 5. 2024. Žalobkyně nejprve podala policii vysvětlení, poté byla ještě téhož dne vyslechnuta za účasti tlumočníka do anglického jazyka. Bylo s ní rovněž zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění, v jehož rámci vydalo Ministerstvo vnitra dne 17. 6. 2021 závazné stanovisko, ve kterém shledalo, že vycestování žalobkyně na Kubu je možné. Po podání odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, které vydal správní orgán I. stupně ještě téhož dne (viz odstavec [1] výše), si žalovaná vyžádala přezkoumání tohoto závazného stanoviska. Ministr vnitra následně v závazném stanovisku ze dne 22. 6. 2022, č. j. MV-130968-2/OAM-2021, potvrdil předchozí závazné stanovisko ministerstva a rovněž konstatoval, že vycestování žalobkyně je možné.

[4] Žalobkyně v řízení před městským soudem zejména namítala, že žalovaná nezohlednila, že je X v postavení zranitelné osoby, u níž probíhá proces přeměny pohlaví. Nesouhlasila také s posouzením důvodů znemožňujících vycestování do domovského státu; poukazovala na to, jak tamní režim zachází s transgender osobami na Kubě, na omezený přístup těchto osob (stejně jako X) ke zdravotní péči, a na svoje politické aktivity.

[5] Městský soud předně neshledal, že by správní orgány nezohlednily zranitelnost žalobkyně v řízení o správním vyhoštění. Od jejího zadržení měl správní orgán I. stupně informaci o tom, že je X a je v procesu přeměny pohlaví. Opakovaně byla tato skutečnost brána v potaz při provádění osobních prohlídek, které vykonala – v souladu s projevem vůle žalobkyně – osoba ženského pohlaví.

[6] Žalobkyně podle městského soudu neupřesnila, jakým jiným způsobem měla být její zranitelnost v řízení zohledněna a jak se toto tvrzené pochybení projevilo

na rozhodnutí ve věci. Jedinou výjimku tvoří otázka posouzení důvodů znemožňujících vycestování. Kromě toho městský soud uvedl, že žalobkyně ke svému zdravotnímu stavu sdělila, že neužívá žádné léky (s výjimkou hormonu „*Cipresta*“, který užívá od 14 let), cítila se zdravá a nepoukázala na žádnou léčbu, kterou by momentálně podstupovala. V tomto směru nic nedoplnila ani v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, ani v podané žalobě. Žalovaná proto nezjistila (resp. nemohla zjistit) takové informace týkající se případné probíhající léčby, které by mohly vést k odložení výkonu správního vyhoštění. Podle žalobkyně dále měla být její zranitelnost zohledněna také při stanovení délky doby zákazu vstupu na území členských států EU. Městský soud konstatoval, že tato námitka byla vznesena pouze v obecné rovině. Měl za to, že žalovaná stanovenou délku zákazu vstupu dostatečně odůvodnila.

[7] Dále se městský soud obsáhle věnoval posouzení existence důvodů znemožňujících vycestování. Vypořádal se s informacemi o zemi původu, na které žalobkyně poukazovala s tím, že jí jako transgender osobě hrozí na Kubě špatné zacházení a uvěznění. Neshledal přitom, že by žalobkyni hrozilo skutečné nebezpečí špatného zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.; dále jen „*Úmluva*“). Městský soud uzavřel, že na základě všech informací o Kubě souhlasí se závěrem žalované, že ze strany bezpečnostních složek nedochází k systémovému špatnému zacházení s transsexuálními osobami, přičemž situace osob patřících k této komunitě se na Kubě postupně zlepšuje. Přisvědčil žalobkyni, že situace transgender osob je oproti chování vůči gayům a lesbám specifická, neboť u transsexuálů mohou být jejich znaky odlišnosti patrné, například v případě předložení dokladu znějícího na mužské jméno, jemuž neodpovídá fyzické vzezření kontrolované osoby. Na základě správními orgány shromážděných a žalobkyní předložených zpráv o Kubě však soud neměl za to, že by transsexuální osoby byly v této zemi vystaveny zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy.

[8] K dostupnosti zdravotní péče na Kubě městský soud zejména uvedl, že na Kubě je možná bezplatná změna pohlaví a jsou v tomto směru dodržována i další související práva (změna jména, výměna dokladů totožnosti, hormonální terapie apod.). Také pacienti s X jsou léčeni zdarma. Městský soud uznal, že ve vlasti žalobkyně je problémem především nedostupnost léků, a proto se zabýval rovněž tím, zda v tomto ohledu nebude vycestování žalobkyně představovat skutečné nebezpečí vážné újmy na zdraví. S poukazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „*ESLP*“) však toto nebezpečí v dané věci neshledal. Situace žalobkyně není natolik výjimečná, aby znemožňovala její vyhoštění, neboť je sice X, avšak jak sama uvedla, žádné léky neužívá. Totéž platí pro léky spojené se změnou pohlaví, vyjma léku „*Cipresta*“, který užívá od 14 let, tedy již od svého pobytu v zemi původu. Tento lék tak zřejmě i tam byl pro ni dostupný. Městský soud měl za to, že správním orgánům nelze vytýkat, že se nezabývaly dostupností určitých léků na Kubě, jestliže sama žalobkyně neuváděla (a nevyplynulo to ani z doložené lékařské zprávy), že by byla uživatelkou nějakých konkrétních medikamentů. Obdobně ani neuvedla, že by aktuálně podstupovala nějakou léčbu, která by pro ni po návratu do domovského státu byla nedostupná.

[9] Co se týče politických aktivit žalobkyně, ani ty podle městského soudu nepředstavují překážku znemožňující vycestování. Žalobkyně žalované předložila šest snímků ze svého profilu na sociální síti Facebook, na níž v letech 2019-2020 sdílela protirežimní stanoviska, především od uskupení „*Cuba Decide*“. Městský soud tyto aktivity žalobkyně nezpochybňoval, avšak konstatoval, že z ní nedělají politickou aktivistku, které by po návratu na Kubu hrozilo zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy. Možnost, že by se žalobkyně dostala kvůli těmto aktivitám do hledáčku kubánských státních orgánů, které by ji z tohoto důvodu mohly považovat za ochránkyni lidských práv, demokratickou aktivistku nebo disidentku, je nepatrná. Nadto doložené snímky dokládají, že žalobkyně příspěvky z facebookové skupiny „*Cuba Decide*“ sdílela pouze s osobami, které má na této síti v „přátelích“. Okolnost, že Kuba je „*nesvobodná země*“, sama o sobě neznamená, že jakýkoli její občan bude po návratu vystaven špatnému zacházení. Novinové články, na které žalobkyně poukazovala, dále nebyly podle městského soudu relevantní, protože se týkaly postihu protirežimních aktivistů, kteří se účastnili přímo na Kubě protestů. Mezi takové osoby žalobkyně nepatří. Městský soud tedy dovodil, že závěry žalované ohledně posouzení překážek vycestování jsou správné.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[10] Žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[11] Nejprve se vyjadřuje k přijatelnosti kasační stížnosti a má za to, že podstatně přesahuje její zájmy. Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje ve čtyřech ohledech, jednak (1) kasační stížnost se dotýká dosud judikaturou neřešených otázek, konkrétně toho, že zákon o pobytu cizinců nedefinuje v rozporu s evropským právem pojem „*zranitelnost*“, což vyvolává zásadní otázky ohledně stávající praxe správních orgánů v kontextu vyhošťování cizinců. Dále se podle stěžovatelky (2) městský soud odklonil od judikatury Nejvyššího správního soudu (dále též „*NSS*“), neboť ke stěžovatelce nepřistupoval jako ke zranitelné osobě, ačkoli byla jako zranitelná výslovně označena v rozsudku NSS ze dne 18. 8. 2022, č. j. 1 Azs 218/2021 – 71, který se týkal rozhodnutí o zajištění stěžovatelky za účelem správního vyhoštění. Jako další důvod přijatelnosti uvádí stěžovatelka (3) rozpor v dosavadní judikatuře NSS. V rozsudcích ze dne 24. 2. 2023, č. j. 3 Azs 378/2021 – 37, a ze dne 23. 2. 2023, č. j. 3 Azs 410/2021 – 60 (označené rozsudky se týkaly prvního, respektive druhého prodloužení zajištění stěžovatelky za účelem správního vyhoštění – pozn. NSS), totiž třetí senát NSS – na rozdíl od prvního senátu v rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021 – 71 – neuznal „*zranitelnou situaci*“ stěžovatelky, blíže se její zranitelností nezabýval, a navíc ani nekonstatoval, že zranitelnost měla zohlednit Policie ČR v rozhodnutí o prodloužení zajištění. Judikatura NSS proto není jednotná v otázce, jak přistupovat ke zranitelnosti cizinců v návratovém procesu. Posledním důvodem přijatelnosti je (4) nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Ten nejenom, že nesprávně vyhodnotil existenci překážek pro vycestování, ale vůbec se nezabýval tím, že stěžovatelce nemusí vzniknout vážná újma dle čl. 3 Úmluvy jen na základě jednotlivých namítaných okolností, ale právě v důsledku jejich souhrnného působení. Městský soud však dané okolnosti zkoumal pouze izolovaně.

[12] Vlastní argumentace v kasační stížnosti je dále rozdělena do dvou okruhů. Prvním je nezohlednění zranitelné situace stěžovatelky v rozhodnutí (resp. v řízení) o správním vyhoštění. Druhým je existence důvodů znemožňujících vycestování.

[13] K otázce zranitelnosti stěžovatelka předně uvádí, že je sporné, zda měla žalovaná povinnost zranitelnost zohlednit, jestliže pro takový postup chybí výslovná zákonná opora, a pokud ano, zda je stěžovatelku možné považovat za zranitelnou ve smyslu judikatury ESLP a především Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „*návratová směrnice*“). Návratová směrnice totiž přímo nezmiňuje, že mezi zranitelné osoby patří i transgender osoby a osoby HIV-pozitivní. Stěžovatelka proto primárně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud položil předběžné otázky k výkladu návratové směrnice Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „*SDEU*“). Formuluje přitom několik takových otázek. Jejich jádrem je zodpovězení toho, zda (1) plyne z návratové směrnice členským státům povinnost výslovně ve vnitrostátním právu upravit definici zranitelných osob a stanovit orgánům členských států povinnosti z toho plynoucí; dále zda (2) lze návratovou směrnici vykládat tak, že vyžaduje individuální, úplné a *ex nunc* posouzení zvláštních potřeb zranitelných osob v případech tzv. neukončeného návratu (tj. během lhůty pro dobrovolné opuštění území a během doby, po kterou je vyhoštění odloženo, typicky v případě podání odvolání či žaloby k soudu); a zda (3) lze návratovou směrnici vyložit tak, že výčet zranitelných osob v jejím čl. 3 odst. 9 je pouze demonstrativní. Stěžovatelka je přesvědčena, že na uvedené otázky by mohl nalézt odpověď sám Nejvyšší správní soud, a to vlastním výkladem relevantních předpisů a přímou aplikací návratové směrnice, která vyžaduje zohlednění zvláštních potřeb zranitelných osob během doby, po kterou je vyhoštění odloženo, což byl i případ stěžovatelky (protože podala proti prvostupňovému rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání a posléze žalobu proti rozhodnutí žalované, která měla odkladný účinek). Stěžovatelka se však domnívá, že položení těchto předběžných otázek je vhodnější a povede k větší právní jistotě. Navíc po zodpovězení předběžných otázek ze strany SDEU by došlo k vyrovnání rozdílného postavení mezi žadateli o mezinárodní ochranu, u nichž zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, definici zranitelných osob, jakož i další související problematiku, obsahuje, a mezi cizinci spadajícími pod režim zákona o pobytu cizinců, který srovnatelnou úpravu vůbec nemá.

[14] Stěžovatelka dále namítá, že její potřeby jako zranitelné osoby byly správními orgány ignorovány. Její zvláštní situaci poté nereflektoval ani městský soud. Nedošlo tedy k „*procesnímu přizpůsobení*“ řízení o vyhoštění jejím specifickým potřebám.

[15] Dále se stěžovatelka zabývá existencí důvodů znemožňujících vycestování. V rozhodnutí o vyhoštění, v navazujícím odvolacím řízení i v soudním přezkumu byly nesprávně posouzeny překážky vycestování. Rozhodnutím o správním vyhoštění byla porušena zásada nenavracení (*non-refoulement*), protože existují důvodné obavy, že stěžovatelce při návratu na Kubu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy v rozporu s čl. 3 Úmluvy. Dále se stěžovatelka obdobně jako v žalobě podrobně věnuje třem druhům okolností, které podle ní znemožňují její vycestování do domovského státu (transgender

identita stěžovatelky a stav práv těchto osob na Kubě; zdravotní stav znemožňující vycestování; hrozba pronásledování pro politické aktivity stěžovatelky).

[16] Má především za to, že správní orgány (jakož i městský soud) její tvrzení bagatelizovaly, nevzaly v potaz její osobní zkušenosti a četné zprávy, které její tvrzení podporují. Nestačí se zabývat jen právy gayů a leseb, protože situace trans osob je specifická. Městský soud dále klade stěžovatelce za vinu, že dostatečně neinformovala o své aktuální léčbě. To je sice obecně pravda, ale v případě zranitelných osob není možné tuto povinnost očekávat v takovém rozsahu, jako u jiných cizinců. Osoby ve zranitelné situaci dokonce nemusí uvádět nic, a je poté na správním orgánu, aby vyvinul zvláštní aktivitu za účelem řádného zjištění skutkového stavu věci. To ostatně konstatoval i Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021 – 71. Stěžovatelka dále uvádí, že případné přerušení či absence léčby u ní může vést k podstatnému zkrácení délky života. Ke svému zdravotnímu stavu není lhostejná a dochází do charitativní organizace „*Dům světla*“, který poskytuje služby lidem s X v těžké osobní či sociální situaci. Nadto užívá velmi specifické léky (hormony „*Cipresta*“). V této souvislosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, protože městský soud se v něm vůbec nezabýval tím, jak bude na Kubě pokračovat proces tranzice a jaký bude důsledek jeho zastavení. Tomu, že je stěžovatelka trans osobou, dosud nikdo nevěnoval pozornost. Nakonec má za to, že byť není politickou aktivistkou, i v tomto směru jsou její obavy z návratu do země původu opodstatněné. Navíc jako kubánská imigrantka, která byla politicky aktivní, bude postižena v přístupu k platným cestovním dokladům, případně nemusí být vpuštěna do země ani s platným dokladem, popřípadě ztratí nárok na bezplatnou zdravotní péči a další práva.

[17] Závěrem stěžovatelka zdůrazňuje, že i kdyby jednotlivé důvody znemožňující vycestování nebyly dostatečně „*silné*“ samy o sobě, je potřeba je posoudit v jejich souhrnu. Podotýká, že městský soud souhrn okolností, které znemožňují její vycestování, vůbec nevyhodnotil.

[18] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkazuje na napadený rozsudek městského soudu. Uvádí, že způsob posouzení projednávané věci ze strany správních orgánů považuje za správný.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

IVa. K přijatelnosti kasační stížnosti

[20] Dříve, než může Nejvyšší správní soud věcně posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musí dále posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný*

samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[21] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přijatelnost kasační stížnosti rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 zakládá zásadní pochybení krajského (městského) soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Vadou, která způsobuje přijatelnost kasační stížnosti, je i nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí.

[22] Stěžovatelka spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v několika rovinách (viz odstavec [11] výše). Byť se s jejím názorem Nejvyšší správní soud nakonec neztotožnil (k tomu viz dále), nepřehlédl, že na více místech kasační stížnosti stěžovatelka městskému soudu vytýká, že se s jejími podstatnými argumenty dostatečně nevypořádal, a jeho rozsudek je tak nepřezkoumatelný. Jak již bylo naznačeno, nepřezkoumatelnost je natolik závažná vada, že vždy představuje důvod přijatelnosti. K tomu navíc stěžovatelka cituje konkrétní judikaturu NSS, s níž je podle ní rozsudek městského soudu v rozporu, navíc má za to, že i samotná judikatura Nejvyššího správního soudu není jednotná. Mimo to v projednávaném případě jde podle ní též o judikaturou dosud nevyjasněné otázky, které vyžadují buď položení předběžných otázek SDEU, anebo podrobný výklad ze strany kasačního soudu. Je zřejmé, že tato tvrzení jsou natolik závažná, že pokud by byla důvodná, byla by kasační stížnost přijatelná, a pochybení, respektive nesprávné právní posouzení věci ze strany městského soudu by mělo zásadní dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Aby tedy mohl Nejvyšší správní soud řádně a v úplnosti naznačené otázky posoudit, respektive posoudit zákonnost napadeného rozsudku městského soudu, přijal kasační stížnost k věcnému projednání.

[23] Napadený rozsudek Nejvyšší správní soud posoudil v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[24] Kasační stížnost není důvodná.

IVb. K otázce dosavadní judikatury NSS a k návrhu na položení předběžných otázek

[25] Úvodem se musí Nejvyšší správní soud vyjádřit ke stěžovatelkou opakovaně citovanému rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021 – 71. Jak již bylo naznačeno, tento rozsudek se zabýval (prvním) rozhodnutím o zajištění stěžovatelky podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, tj. zajištění za účelem správního vyhoštění, neboť stěžovatelka byla evidována v informačním systému smluvních států. Městský soud v tehdejším případě shledal rozhodnutí policie o zajištění stěžovatelky zákonným, Nejvyšší správní soud však

označeným rozsudkem zrušil jak napadený rozsudek městského soudu, tak jemu předcházející rozhodnutí policie o zajištění. Podstatou tehdejšího případu bylo, jak sám Nejvyšší správní soud předeslal v odstavci prvním citovaného rozsudku, zda „[n]*ákaza virem lidské imunitní nedostatečnosti ('HIV') a proces změny pohlaví mohou vést k závěru o zranitelnosti osoby pro účely posouzení přiměřenosti zajištění cizince. Při rozhodování o zajištění totiž hraje zranitelnost osoby významnou roli v posouzení přiměřenosti zajištění oproti alternativám v podobě zvláštních opatření za účelem vycestování.*“ Závěry vyslovené v tomto rozsudku se tak týkají právě **přiměřenosti zajištění** stěžovatelky s ohledem na její zranitelnost (a to konkrétně v Z.), nikoli samotného **správního vyhoštění**.

[26] Nejvyšší správní soud však nezpochybňuje určitý (omezený) dopad odkazovaného rozsudku i na právě projednávaný případ, což má ostatně vliv i na to, že nyní neshledal důvod k položení předběžných otázek SDEU (k tomu podrobněji viz dále). Není ovšem pravdou, že městský soud postupoval v rozporu s rozsudkem NSS č. j. 1 Azs 218/2021 – 71, jestliže neuznal zranitelnost stěžovatelky, jak tvrdí v kasační stížnosti. Není též pravdou, že judikatura prvního a třetího senátu NSS je ohledně zajištění stěžovatelky rozporná (k tomu viz níže).

[27] Městský soud totiž v nyní projednávané věci **zranitelnost stěžovatelky nikterak nerozporoval**, vzal důkladně v potaz její tvrzení, že je X transgender osobou a řádně vypořádal související žalobní námitky. Ve světle žalobních bodů přezkoumal klíčové otázky, které stěžovatelka předestřela – tj. zda byla její zranitelnost zohledněna správními orgány v řízení o správním vyhoštění, a zda s ohledem na dané osobní, osobnostní i zdravotní charakteristiky stěžovatelky existují překážky znemožňující její vycestování na Kubu. Městský soud výslovně konstatoval, že návratová směrnice stanoví povinnost věnovat zvláštní pozornost postavení zranitelných osob a poskytovat jim zdravotní péči a základní léčbu (viz odstavec 30 napadeného rozsudku). Poté přezkoumal, zda správní orgány této povinnosti dostály. V tomto ohledu proto není napadený rozsudek s rozhodnutím č. j. 1 Azs 218/2021 – 71 v rozporu. Ve věci přezkoumávané v rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021 – 71 naopak městský soud vycházel z toho, že **stěžovatelka vůbec nebyla zranitelnou osobou** ve smyslu čl. 3 odst. 9 návratové směrnice. Jednalo se tedy v tomto směru o odlišný případ od nyní posuzované věci.

[28] Nejvyšší správní soud dále vyvrací stěžovatelčinu tezi, podle níž jsou ve vzájemném rozporu rozsudky č. j. 1 Azs 218/2021 – 71 (ve věci zajištění stěžovatelky) a rozsudky č. j. 3 Azs 378/2021 – 37 a č. j. 3 Azs 410/2021 – 60 (ve věci prodloužení zajištění stěžovatelky; viz též odstavec [11] výše). Stěžovatelka má sice pravdu v tom, že třetí senát NSS se v citovaných rozsudcích výslovně zranitelností stěžovatelky nezabýval, avšak již opomíjí, že v obou případech zrušil napadené rozsudky městského soudu pro **nepřezkoumatelnost**. Byl to totiž městský soud, který tehdejší žalobní argumentaci proti rozhodnutím policie o prodloužení zajištění buď vůbec nevypořádal, anebo ji nevypořádal dostatečně a přezkoumatelně, danou otázkou (zranitelností stěžovatelky a jejím vlivem na možnost jejího zajištění) se proto nemohl následně zabývat ani Nejvyšší správní soud, který by tím nepřípustně nahradil rozhodnutí městského soudu. Nadto v rozsudku č. j. 3 Azs 410/2021 – 60 kasační soud na rozhodnutí č. j. 1 Azs 218/2021 – 71 městský soud upozornil a uložil mu, aby se s jeho závěry v dalším řízení – při přezkumu

rozhodnutí o prodloužení zajištění – vypořádal. Judikatura NSS ve věci zajištění stěžovatelky tedy není nejednotná ani rozporná.

[29] Podle čl. 3 odst. 9 návratové směrnice se pro účely této směrnice rozumí *„zranitelnými osobami" nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, zdravotně postižené osoby, starší lidé, těhotné ženy, rodiče samoživitelé s nezletilými dětmi a osoby, které byly mučeny, znásilněny nebo vystaveny jiné závažné formě psychického, fyzického nebo sexuálního násilí*.

[30] Dle čl. 14 odst. 1 písm. d) návratové směrnice *členské státy zajistí, s výjimkou situace, na kterou se vztahují články 16 a 17, co největší zohlednění níže uvedených zásad ve vztahu ke státním příslušníkům třetích zemí během lhůty pro dobrovolné opuštění území stanovené v souladu s článkem 7 a během doby, kdy bylo uskutečnění vyhoštění odloženo v souladu s článkem 9: zohlednění zvláštních potřeb zranitelných osob*.

[31] V rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021 – 71 dále NSS v právní větě uvedl, že „[z]*ávazek státu dostát svým povinnostem vyplývajícím z čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) předpokládá povinnost při rozhodování o zajištění věnovat pozornost tomu, zda nejde o zranitelnou osobu.* ***Správní orgány nemohou vycházet pouze z taxativního výčtu zranitelných osob****, který je uveden* ***v čl. 3 odst. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES*** *o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, protože by nemohly hodnotit specifickou situaci každého zajišťovaného cizince a mohly by vydat rozhodnutí o zajištění vůči osobě, pro kterou bude detence představovat špatné zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy.* ***Při posuzování zranitelnosti je nutno brát v potaz i jiné případy zvláštní zranitelnosti****, jako jsou oběti obchodování s lidmi nebo oběti ženské obřízky, osoby trpící závažnou chorobou nebo osoby s duševní poruchou*" (zvýraznění přidáno – pozn. NSS).

[32] Z výše uvedeného je podle Nejvyššího správního soudu patrné, že otázku, kterou chce stěžovatelka v tomto řízení zodpovědět od SDEU, již tento soud ve své předcházející judikatuře – ve vztahu k zajištění stěžovatelky – zodpověděl. Jde o otázku, zda lze na stěžovatelku, jako X transgender osobu, která prochází postupnou přeměnou pohlaví, pohlížet ve smyslu návratové směrnice jako na zranitelnou osobu, a to přesto, že samotná návratová směrnice trans osoby či osoby trpící onemocněním X čl. 3 odst. 9 výslovně nezmiňuje. Tato otázka přitom byla zodpovězena ve prospěch stěžovatelky. V tomto směru proto Nejvyšší správní soud neshledává žádný důvod k tomu, aby se na výklad návratové směrnice dotázal pomocí předběžných otázek SDEU.

[33] Značná část věcné argumentace v doplnění kasační stížnosti ze dne 27. 2. 2023 (viz zejména str. 4 až 10) se přitom týká právě požadavku, aby Nejvyšší správní soud předběžné otázky položil. Kasační stížnost je v tomto směru spíše jen akademickým pojednáním, které *de facto* neobsahuje polemiku s napadeným rozsudkem.

[34] Pro nyní projednávanou věc je rozhodné, že **stěžovatelka** svoje **obecné akademické úvahy** v zásadě vůbec **konkrétně nevztahuje na svůj** vlastní **případ** a nepromítá je do konkrétní polemiky s napadeným rozsudkem. Aby se Nejvyšší správní soud musel

dotázat SDEU na uvedené předběžné otázky, muselo by jít o otázky, které jsou pro rozhodnutí posuzované věci podstatné. Tak tomu ovšem v tomto sporu není.

[35] Související kasační argumentace totiž opomíjí, že na stěžovatelku žalovaná (jakož i městský soud), pohlížela jako na zranitelnou osobu, neboť nezpochybňovala, že jde o transgender a X osobu. Stěžovatelka sice nekonkrétně uvádí, že „*není první zranitelnou osobou, jejíž potřeby byly správními orgány ignorovány*“, avšak už **neupřesňuje, jaké potřeby měly být zohledněny**. Jak ostatně uvedla i žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí, stěžovatelka ani během správního řízení nesdělila, k jakým excesům mělo ve vztahu k její osobě dojít. Prezentované důvody zranitelnosti pak nesvědčily o tom, že by nebyla schopná pochopit průběh vedeného řízení, v němž ostatně nebyla „nováčkem“ (čelila již vyhoštění v Itálii). Městský soud v tomto směru dále trefně podotknul, že příslušníci policie respektovali přání stěžovatelky, aby její osobní prohlídku vždy prováděla výhradně žena. Dokonce za tímto účelem prohlídku provedli později, než ihned po prvotním omezení na osobní svobodě, neboť při tomto úkonu zrovna žádná žena nebyla přítomna (viz úřední záznam ze dne 16. 6. 2021, založený na č. l. 6 správního spisu).

[36] Naplnění jiných zvláštních potřeb stěžovatelka nevyžadovala, a o jaké potřeby se jedná, v žalobě neupřesnila. Nečiní tak ani v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nemá za to, že by tyto potřeby samy o sobě a bez dalšího vyplývaly ze zjištěných skutkových okolností. Stěžovatelka netvrdila, že podstupuje nějakou akutní či konkrétní dlouhodobou léčbu, netrpěla projevy onemocnění X, cítila se zdravá a z léků uváděla, že bere jen hormon „*Cipresta*“. Ze stěžovatelkou doložených lékařských zpráv, které připojila ke kasační stížnosti (ze dne 27. 7. 2021 a 18. 8. 2021), rovněž neplynou žádné závažné aktuální zdravotní nebo psychické potíže. Dle těchto zpráv byla stěžovatelka uživatelkou hormonů po implantaci prsou (opakovaně zmiňovaný lék „*Cipresta*“), v době prohlídky však užívání léku podle zprávy „*zatím zastaveno*“. Podle zprávy ze dne 18. 8. 2021 ošetřující lékař stěžovatelce předepsal léky „*Efavirenz Teva 600 mg*“ a „*Emtricitabine/Tenofovir 200 mg/300 mg*“, o nich se však stěžovatelka dále vůbec nijak nezmiňovala. S depresemi se nikdy neléčila a podle lékaře se nacházela v „*psychickém kompenzovaném stavu*“.

[37] Tvrzení stěžovatelky tedy zůstávají v nekonkrétní rovině, v kasační stížnosti nijak neupřesňuje, jakým způsobem měly správní orgány, případně městský soud, během řízení vzít v potaz její zranitelnost, a jaký má jejich údajné pochybení vliv na zákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění, respektive na rozhodnutí žalované o odvolání stěžovatelky proti prvostupňovému rozhodnutí. Není tedy zřejmé, co má stěžovatelka na mysli námitkou, dle které nedošlo k „*procesnímu přizpůsobení*“ řízení o vyhoštění jejím specifickým potřebám. Jediné tvrzení, které v tomto směru stěžovatelka uvádí, je výtka (paradoxně však není součástí vlastního odůvodnění doplnění kasační stížnosti, ale nachází se v úvodní pasáži nazvané „*I. Shrnutí skutkového stavu*“) vůči správním orgánům, že ji v rozhodnutí označují v mužském rodě, ačkoli policii sdělila, že se cítí být ženou a preferuje užívání jména „*J.*“. Jakkoli správní orgány tento požadavek v textu svých rozhodnutí nerespektovaly, nejde o pochybení, které by mělo vliv na zákonnost jejich rozhodnutí. Z úředního hlediska je stěžovatelka mužem a její jméno nezní „*J.*“, označení ve správních rozhodnutích proto odpovídá její úředně zjištěné identitě.

[38] **Nejvyšší správní soud** proto uzavírá, že **nevidí** žádný **důvod pro položení předběžných otázek** SDEU, protože **pro rozhodnutí o kasační stížnosti není** závazný **výklad** unijních předpisů ze strany **SDEU nezbytný**, a stěžovatelka v tomto ohledu žádné určité argumenty v kasační stížnosti nepřednesla. Jak judikoval zdejší soud již v rozsudku ze dne 4. 7. 2007, č. j. 3 As 22/2006 – 138, č. 1321/2007 Sb. NSS, „[p]*rvní a základní podmínkou pro položení předběžné otázky krajským soudem nebo Nejvyšším správním soudem však je, že tyto soudy považují rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství* (nyní SDEU – pozn. NSS) *o předběžné otázce za nutné k tomu, aby ve věci mohly rozhodnout*." Jak bylo vyloženo výše, zdejší soud neshledal potřebu položit předběžnou otázku.

[39] Jinou otázkou je posouzení překážek pro vycestování, jejichž existenci stěžovatelka odvozovala právě od okolnosti, že je X transgender osobou, tomu se bude Nejvyšší správní soud věnovat dále.

IVc. K nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu

[40] Stěžovatelka dále na několika místech kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Především má za to, že městský soud sice izolovaně vypořádal jednotlivé důvody znemožňující její vycestování do domovského státu, avšak nezhodnotil vliv tvrzených důvodů komplexně, v jejich vzájemném působení.

[41] Nejvyšší správní soud v tomto ohledu nepřezkoumatelnost rozsudku nespatřuje. Městský soud identifikoval celkem čtyři hlavní argumenty, které stěžovatelka uváděla jako důvody znemožňující vycestování (1. zacházení s transgender osobami na Kubě; 2. omezený přístup ke zdravotní péči pro transgender osoby tamtéž; 3. omezený přístup ke zdravotní péči pro X osoby tamtéž; 4. politické aktivity stěžovatelky; srov. odstavec 32 napadeného rozsudku). Všem těmto důvodům se následně městský soud v napadeném rozsudku podrobně věnoval (viz zejména odstavce 51 až 76 napadeného rozsudku). U žádného z nich neshledal, že by v souvislosti s ním stěžovatelce hrozilo po návratu do vlasti skutečné nebezpečí, respektive navrácení v rozporu s čl. 3 Úmluvy. Je sice pravdou, že přitom nekonstatoval, že ani při zohlednění všech tvrzených důvodů v jejich vzájemném souhrnu stěžovatelce toto nebezpečí nehrozí, avšak takový závěr je z jeho rozsudku bezpochyby (byť implicitně) zřejmý. Je totiž logické, že pokud se městský soud neztotožnil s žádným z jednotlivě namítaných důvodů znemožňujících vycestování, nespatřoval ani v jejich kumulaci důvodnost daného žalobního bodu. V opačném případě by logicky přistoupil ke zrušení napadeného správního rozhodnutí žalované. **Navíc v žalobě stěžovatelka kumulativní působení jednotlivých překážek pro vycestování vůbec nenamítala**, městský soud proto nebyl povinen se k této otázce výslovně vyjádřit.

[42] Dále stěžovatelka tvrdí, že se městský soud vůbec nezabýval tím, jak bude na Kubě pokračovat proces přeměny pohlaví a jaký bude důsledek jeho zastavení. Nejvyšší správní soud ani tomuto tvrzení nepřisvědčuje. Předně podotýká, že stěžovatelka žádné další konkrétní kroky v procesu její tranzice nezmínila, ani sama neupřesnila časový horizont případných dalších kroků. Z její výpovědi a z lékařských zpráv toliko vyplývá, že zřejmě počátkem roku 2021 prodělala operaci prsou (implantace) a také operaci pozadí, dále měla užívat hormony. Nic dalšího neuvedla. Městský soud se změnou pohlaví, jakož

i dostupností léků na Kubě zabýval, a to zejména v odstavcích 66 až 70 napadeného rozsudku. Konstatoval, že kubánské zákony umožňují bezplatnou změnu pohlaví a s tím spojená další oprávnění a možnosti, jako například hormonální terapii pod dozorem lékaře nebo bez tohoto dozoru. Žádné konkrétní léky, vyjma hormonu „*Cipresta*“, který však měla k dispozici již na Kubě, stěžovatelka neužívala, respektive to netvrdila, nebylo proto možné se zaměřit na dostupnost určitých léčiv v zemi původu. Je tedy zřejmé, že danou otázkou se městský soud ve světle obecných žalobních tvrzení zabýval a jeho rozsudek není nepřezkoumatelný.

[43] Nejvyšší správní soud pro úplnost připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatelky o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se o objektivní vadu, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí. Nelze také zaměňovat kvalitu odůvodnění rozsudku a jeho přezkoumatelnost s vlastní správností tam uvedených závěrů, k čemuž se nyní Nejvyšší správní soud nevyjadřuje. Je zřejmé, že stěžovatelka se závěry městského soudu nesouhlasí, to však nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného soudního rozhodnutí.

IVd. K důvodům znemožňujícím vycestování

[44] Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí*. Dle odstavce 2 tohoto ustanovení *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*.

[45] K dalším námitkám v kasační stížnosti, které se týkají důvodů znemožňujících vycestování stěžovatelky do jejího domovského státu, Nejvyšší správní soud předesílá, že z § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s., a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70), vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatelky, aby v kasační stížnosti specifikovala skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí městského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatelka formulovala kasační námitku velmi obecně, obdrží na ni od soudu pouze stručnou odpověď.

[46] Stěžovatelka brojí proti tomu, jak městský soud (a před ním správní orgány) posoudil **zacházení s trans osobami** na Kubě. Podle ní její tvrzení bagatelizoval a nevzal v potaz její osobní zkušenosti a četné zprávy, na které poukazovala.

[47] Toto tvrzení je však s napadeným rozsudkem v rozporu. Městský soud v něm srozumitelně osvětlil, že dle dostupných zpráv o zemi původu se situace trans osob na Kubě postupně zlepšuje. Nelze přehlédnout, že stěžovatelka v žalobě odkazovala na informace a zejména vlastní zkušenosti staršího data, městský soud však vycházel z aktuálnějších zpráv (viz např. odstavec 56 napadeného rozsudku). Vypořádal se rovněž s podklady, které stěžovatelka na podporu svých tvrzení citovala (viz především odstavce 57 až 60 napadeného rozsudku). Věcným způsobem vysvětlil, proč nedokládají, že by stěžovatelce hrozilo skutečné nebezpečí ve smyslu výše citovaného § 179 zákona o pobytu cizinců. Špatné zkušenosti stěžovatelky ze země původu městský soud rovněž nepominul, a to s odkazem na zjištěné zlepšení situace transgender osob na Kubě od tragické smrti její transsexuální kamarádky v roce 2011 (viz odstavec 64 napadeného rozsudku), jakož i od jejího zadržení v době, kdy ve vlasti pobývala (viz odstavec 80 napadeného rozsudku). Příhodně přitom také podotknul, že stěžovatelka nikdy nebyla obviněna, trestně stíhána nebo odsouzena; její zadržení policií nesouviselo s její sexuální orientací, respektive s tím, že je transgender osobou. Stěžovatelka k tomu v kasační stížnosti nic bližšího neuvádí.

[48] Stěžovatelka dále namítá, že se městský soud neměl zabývat pouze situací gayů a leseb, ta je totiž odlišná od specifické situace trans osob. Stěžovatelka přitom nemá na Kubě jak získat oficiální doklady znějící na ženské jméno. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že se městský soud nezabýval pouze situací gayů a leseb, ale LGBT osob obecně, kam spadají i transgender osoby. Nadto, jak již bylo výše naznačeno, z informací o Kubě zjistil, že tamější legislativa umožňuje bezplatnou změnu pohlaví včetně změny jména a výměny dokladů totožnosti. Toto tvrzení stěžovatelky proto závěrům městského soudu neodpovídá, přičemž k němu stěžovatelka v kasační stížnosti již žádné další argumenty či odkazy na konkrétní podklady nedodává.

[49] Co se týče **zdravotního stavu** jako důvodu znemožňujícího vycestování, stěžovatelka opět převážně jen obecně opakuje, že v případě vyhoštění nebude mít přístup ke zdravotní péči jako X osoba a osoba procházející procesem změny pohlaví. Těmito aspekty se městský soud také podrobně zabýval (viz odstavce 65 až 72 napadeného rozsudku). Stěžovatelka má dále za to, že městský soud jí chybně kladl za vinu, že dostatečně neinformovala o své aktuální léčbě, jako zranitelná osoba však tuto povinnost neměla a bylo na správních orgánech, aby v tomto směru vyvinuly zvláštní aktivitu.

[50] S tím se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Výše již zmínil, že stěžovatelka v průběhu řízení na žádnou zvláštní léčbu, kterou by ona sama podstupovala, policii neupozornila. Totéž neučinila v žalobě, a nečiní tak ani v kasační stížnosti. Její tvrzení zůstávají v obecné rovině (výjimkou bylo sdělení o užívání léku „*Cipresta*“). Nejvyšší správní soud nevidí důvod k tomu, aby stěžovatelka v tomto ohledu ponechávala veškerou aktivitu na správních orgánech či soudu, neboť je to právě ona, kdo nejlépe ví, jakými zdravotními obtížemi trpí, či jakou léčbu a medikamenty aktuálně potřebuje. Jak již bylo uvedeno (viz odstavec [36] výše), nic relevantního v tomto směru nevyplynulo ani z doložených lékařských zpráv.

[51] Obecně je nepochybně pravdou, jak zmínil Nejvyšší správní soud i v rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021 – 71, že zranitelné osoby nemusí o své zranitelnosti vědět, případně na ni nechtějí poukazovat. To se však pochopitelně typicky dotýká například obětí trestné činnosti spojené s obchodováním s lidmi, obětí znásilnění apod. Není ovšem zřejmé, jak uvedené souvisí s případem stěžovatelky – ta si totiž své transgender identity, onemocnění X a probíhající změny pohlaví byla vědoma, a policii o tom informovala. Nedává proto logiku, aby následně zamlčela, zda se nějak léčí nebo zda trpí konkrétními zdravotními obtížemi, a nechala v tomto smyslu správní orgány, aby uvedené skutečnosti zjišťovaly „z úřední povinnosti". Její pasivita jde proto k její tíži, a to tím spíše, že ani v řízení před správními soudy ohledně svého zdravotního stavu neuvedla žádná konkrétní tvrzení.

[52] K **politickým aktivitám** stěžovatelka v kasační stížnosti jen podotýká, že ačkoli není politickou aktivistkou, „*přesto jsou její obavy z pronásledování pro podporu opozice (...) opodstatněné*". Odkazuje přitom na žalobní argumenty.

[53] I zde platí, podobě jako výše, že městský soud se tvrzeným aktivitám stěžovatelky (na sociální síti Facebook) řádně věnoval (viz odstavce 73 až 76 napadeného rozsudku a též odstavec [9] výše). V tomto ohledu Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. městského) soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musejí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 Afs 53/2005 – 59). Jinými slovy, „[u]*vedení konkrétních stížních námitek (...) nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem*" (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 – 58). Stěžovatelkou uplatněné tvrzení nesměřuje proti napadenému rozsudku, ve kterém obdržela odpověď na jí uplatněnou žalobní argumentaci, a nejedná se tedy o námitku ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. (k tomu dále srovnej například též usnesení tohoto soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 – 63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[54] Tvrzení, podle něhož bude stěžovatelka jako kubánská emigrantka, která byla politicky aktivní, postižena v přístupu k platným cestovním dokladům, případně nemusí být vpuštěna do země ani s platným dokladem či ztratí nárok na bezplatnou zdravotní péči a další práva, stěžovatelka vůbec neuplatnila v žalobě, ačkoli tak učinit mohla. Městský soud se tedy s tímto tvrzením nemohl v napadeném rozsudku nijak vypořádat. Jedná se tak o nepřípustnou námitku (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[55] Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka stručně namítá, že Nejvyšší správní soud by tvrzené důvody znemožňující vycestování měl posoudit „*v kumulaci*". V tomto směru ovšem kasační stížnost důvodná taktéž není. S ohledem na velmi obecná tvrzení stěžovatelky Nejvyšší správní soud neshledává, že by v daném případě existovaly důvody znemožňující její vycestování (k jednotlivým důvodům viz výše a podrobně viz napadený rozsudek), a to ani s přihlédnutím k jejich „souhrnnému působení". Jestliže

se zdejší soud (podobně jako městský soud) neztotožňuje s žádnou z jednotlivě uvedených překážek vycestování stěžovatelky zpět do její vlasti a nespatřuje v tvrzených okolnostech skutečné nebezpečí újmy dle čl. 3 Úmluvy, neztotožňuje se s nimi ani jako s celkem. Navíc Nejvyšší správní soud znovu upozorňuje, že v žalobě stěžovatelka kumulativní působení jednotlivých překážek pro vycestování nenamítala.

V. Závěr a náklady řízení

[56] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[57] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o samotné kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po provedení všech nezbytných přípravných procesních úkonů. Za této situace by rozhodnutí o odkladném účinku bylo nadbytečné a neúčelné.

[58] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou – nebylo v jejím případě prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady převyšující rámec její úřední činnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 31. března 2023

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu